కండూతి

"చూశావుటోయ్?"

"ఏమిటి?... ఏమీ కనబడటంలేదే?..."

"అదే ఈ శంకరంగాడి సంగతి. ఈమధ్య ఏ పత్రికలో [illegible] మోగిపోతుంటేను."

"అలాగా! మంచిదే, అయినా వాడిలో పైకివచ్చే లక్షణాలు చాలా ఉన్నాయిలే."

"సరి!... నువ్వుకూడ వాడిపక్షమే నన్నమాట?"

"బాగుంది. ఇదేమిటిలా మాట్లాడుతున్నావు?... వాడికీ, నీకూ పడదా ఏం?..."

"వాడికీ నాకూ పీకులాటపడి చాలాకాలమయిందిలే."

"ఓహో! అదా సంగతి!... అందుకేనా యీ మధ్య వాడిసంగతి వచ్చినప్పుడల్లా తెగతిడుతున్నావు?"

"లేకపోతే ఏమిటోయ్! వాడి డొక్క చించి చూస్తే అందులో ఒక్క అక్షరముక్కన్నా కనపడుతుందా! చెప్పు."

“ఆ బాపతువన్నీ డొక్కలో ఎలా కనిపిస్తాయోయ్! బుర్రలో ఉంటాయిగాని.”

“పోనీ, బుర్రలో అన్నా ఉన్నాయా అని? తీరా చూస్తే వీడికి ఏబీసీడీలన్నా రావు. వీడా రచయిత! వీడా కథలు రాసేదీ, కవిత్వం గీకేదీ?”

“తెలుగులో వ్రాయడానికి ఏబీసీడీలు వచ్చి ఉండా లన్నమాట.”

కావచ్చునోయ్. కాని, నిన్న మొన్నటిదాకా వాడిసంగతి వచ్చినప్పుడల్లా వాడు వట్టి శుంఠ అనీ, వాడికి రచయిత అయ్యే యోగం లేదనీ నలుగురిలోనూ తిడుతూండే వాళ్ళం గదా.”

“అవును, అయితే...?”

“మరిప్పుడు అందరూ వాడినో పెద్ద రచయితక్రింద జమ కడుతూ, మనల్ని శుంఠలక్రింద లెక్కగడుతుంటే నీకు చీమ కుట్టినట్టన్నా లేదన్నమాట.”

“మధ్యలో చీమలగొడవెందుకోయ్. యిదివరలో వాడి రాతలు బాగుండేవి కావుగనుక తిట్టేవాళ్ళం. కాని, యిప్పుడు బాగానే గీకుతున్నాడటగా?”

“ఏం బాగో ఏమో. వీడిధోరణి చూస్తూంటే నాకు వళ్ళు మండుతూంది. మొన్నటి పత్రికలో వాడు రాసింది చదివావా?”

“చదవలా. అయినా వాడిమీద నీకు మరీ అంత ఆగ్రహమెందుకోయ్?”

"ఆగ్రహమా, ఈ క్షణాన వాడు నాకు కనపడితే పచ్చడి చేద్దును. లేకపోతే నాగురించి వ్రాయటానికి వాడి కెన్ని గుండెలుండాలి?"

"ఏమిటీ? ... నీగురించా? ..."

"అవును అక్షరాలా ... అందులో నాపేరు లేదనుకో. కాని రాసిందంతా నాగురించే."

"అదుకేనా అంతకోపం. ఏం రాశాడేం?"

"నామీదగ రాసినట్టుకు కాదనుకో. నిన్న మొన్నటి దాకా మనతో కలిసితిరిగి, మనచేత తిట్లుతిన్న వీడు యివ్వాళ అమాంతం గొప్పవాడయిపోయినట్లు ఫోజులు పెడుతూంటే నాకు వళ్లు మండుతూంది."

"ఆలా ఆగ్రహించుకునేకన్న వాడ్ని మించిపోవటానికి ప్రయత్నం చేయరాదూ?"

"అందుకేగదా యింత పెందరాళే నీకోసం వెదుక్కుంటూ రావటం. ఏం చెయ్యమంటావో నువ్వే చెప్పు."

"చెప్పటానికేముంది. నువ్వుకూడా వ్రాయటం మొదలెట్టు. నీ పేరు కూడా మోగటం మొదలెడుతుంది."

"అది నువ్వు చెప్పాలా? రాయటమైతే ఎప్పుడో మొదలెట్టాను. కాని అందరూ త్రిప్పి పంపేవాళ్ళేగాని ఒక్కడూ అచ్చేసి చావడమ్యే."

"బాగుంది, నీ రచనలు అచ్చేసి వాళ్ళెందుకు చావాలి? అచ్చు వెయ్యనివాళ్లు చావాలను."

"ఓ అదీ పాయింటే. యింతకీ నన్నేంచేయమన్నావు?"

"చెప్పాను గదా."

"ఏం చెప్పావు? పనికిరాని సలహాలిచ్చి ఏం లాభం? ఎంత తన్నుకున్నా ఒక్కటీ సరిగా సాగి చావదయ్యె. ఇంకేం రాసేది...?"

"పోనీ, విమర్శకుడివయిపో!"

"ఉట్టికెగరలేనే యింక స్వర్గానికేమెగర గలను"

"దానికీ దీనికీ ఏం సంబధమోయ్? రచయితవు కాలేకపోయినంత మాత్రాన విమర్శకుడివెందుకు కాలేవు?"

"అయితే నేను విమర్శకుణ్ణవగలనంటావా?"

"నీకేమోయ్! ఫస్టుక్లాసయిన విమర్శకుడివయిపో గలవు. అసలు విమర్శ అంటే ఏమిటి? పొంగేలా పొగడటం లేదా చచ్చేలా తిట్టటం! అంతేగా! ఈ రెండింటిలోనూ నీవు అఖండుడివాయె!"

"అయినా ఈ రోజుల్లో విమర్శకుల కంతగా పేరు లేదు గదా!"

"విమర్శకులకు పేరు లేకపోవడమేమిటోయ్! నీవు బాగా దంచగలగాలి గాని, రేపీపాటికి ఆ శంకరరంగాడు తన రచనలమీద నీ అమూల్యాభిప్రాయాన్ని కోరుతూ సంపుటం సమర్పించుకోడా."

"అలా జరుగుతుందంటావా?"

"అక్షరాలా! కాని, అందుకు దీర్ఘకాల కృషి అవసరం."

"అబ్బే; అలాగయితే లాభం లేదు. నాకంత ఓపిక లేదు. త్వరగా పేరువచ్చే దారేదన్నా చూడు."

"పోనీ ఒక పనిచెయ్యి. అలా చేశావో నల తిరగకుండా నీ పేరు మార్మోగి తీరుతుంది."

"నీకు పుణ్యముంటుంది. అదేదో త్వరగా చెప్పు. కావాలంటే కాఫీ యిప్పిస్తాను."

"జాగ్రత్తగా విను. ఎవరన్నా మంచి పేరున్న రచయితను చూడు. కవిగాడయితే మరీమంచిది."

"రచయిత అయితేనేం! నాకు కవిత్వం అసలు అర్థం కాదు."

"కవులకున్నంత పేరు రచయితలకు లేదులే. అందువల్ల తప్పనిసరిగా కవినే వెదుకు."

"వెదకడం దేనికి. అలనాటివాళ్ళు చాలామందే ఉన్నారుగా."

"అదే పనికిరాదు.. యిక్కడే జాగ్రత్తగా ఉండాలి. మనం ఎన్నుకోబోయేవాడు అగ్రశ్రేణివాడయి ఉండాలి."

"ఊఁ, తర్వాత...?"

"ఇంకేం! ఆయన రాసిన పుస్తకం ఒకటి కొను. అందులోంచి కొన్ని కొటేషన్లు తియ్యి. ఆయన కసలు కవిత్వమే రాదను. ఇంతవరకూ ఆయన రాసిందంతా ఉత్త చెత్త అనీ, మంచిదేదన్నా ఉంటే అదికూడా దేనికో ఒకదానికి కాపీయే అనీ ఏకిపారెయ్. నీ వాదాన్ని బాగా సాగదీసి దంచెయ్. పత్రికలో అచ్చయిన తర్వాత నీ పేరు మార్మోగకపోతే నన్నడుగు."

"సరే రాస్తాను! పంపుతాను. కాని యిలాంటివి అచ్చేసేవాడెవడు?"

“అదేమిటోయ్! పత్రికలకేం తక్కువా. ఎన్ని లేవు! ఫర్వాలేదు. అచ్చయి తీరుతుంది.”

“సరే వేస్తారే అనుకో. కాని, ఎవడినో తిడితే నాకు ఒరిగేదేమిటి? ఎవడో ముక్కూ మొహం ఎరగనివాడిని నే నెందుకు తిట్టడం?”

“అందులోనే ఉంది కిటుకంతా. గొప్పవాడిని తిడుతున్నావంటే నలుగురి దృష్టి నీమీద పడితీరుతుంది. అంతా గొప్పవాడంటున్నవాడిని ఏమీ చాతకానివాడని నీవు బహిరంగంగా చాటుతున్నావంటే అందరికీ తెలీని దేదో నీకు తెలిసివుంటుందనీ, అందుకే నీకంత ధైర్యంగా తిడుతున్నావనీ, అందరూ కాకపోతే కొందరు బుద్ధాయిలన్నా అనుకోక తీరుతారు. ఆ విధంగా నీ పేరు...”

“నాకీ కిటుకులేం తెలీవ్రసుమా. తెలిస్తే ఎప్పుడో రాసివుందును.”

“ఇప్పుడుమాత్రం పోయిందేమిటి రాయి.”

“అలాగే. మరి ఎవర్ని గురించి వ్రాయమంటావు?”

“ఆలోచించు. అదికూడా నేనే చెప్పాలా?”

“...ఆఁ ... గుర్తొస్తుంది. కాళిదాసుకు చాలా పేరుందటగా?...”

“ఉంటే...?”

“ఇంకేం! కాళిదాసుకు కవిత్వం రాదనీ, శాకుంతలం రాసింది వాడు కాదనీ, ఏ షేక్స్పియరో అరవంలో ఓ నాటకం రాస్తే యీ కాళిదాసుగాడు దాన్ని మక్కీకి మక్కీ—

కాపీ కొట్టి శాకుంతలం అని పేరెట్టాడనీ, రాస్తే...నీ బాగుంటుందంటావా...?"

"ఆహా, బాగానే ఉంటుంది. కాని కొంపదీసి అంతపనీ చేసేవు!"

"ఏం బాగుండదా?"

"ఇంకా నయం. అలా రాశావో తక్షణం, పలుగురూ కలిసి నిన్ను విశాఖపట్నం పంపే ఏర్పాట్లు చేయగలరు."

"విశాఖపట్నమా? దేనికి?యూనివర్శిటీలో కాళిదాసు కవిత్వంమీద రీసర్చి చేయటానికా?"

"ఆహా!...పిచ్చాసుపత్రిలో రీసర్చి చేయటానికేగాని యింక ఆ ఆలోచన కట్టి యింకేవర్నన్నా మంచి పేరున్న వాడిని చూడు."

"సరే, బాగా ఆలోచించి ఎవడ్నో ఒకడ్ని పట్టి, వాడి భరతం పడతాలే."

"మంచిది. కాసేటప్పుడుమాత్రం జాగ్రత్తగా ఉండు; నెల తిరిగేలోగా నీ పేరు మారుమ్రోగిపోవాలిసుమా."

"అలాగే...అలాగే."

♦ ♦ ♦ ♦

"చూశావుటోయ్ నారాయణా."

"ఏమిటి?...ఏమీ కనపడటంలేదే."

"ఇంకా నీదాకా రాలేదా. ఈమధ్య నా పేరు తెగ మోగుతుంటేను."

"అలాగా, నే నీమధ్య పత్రికలు చదవటం లేదులే. అయితే నేను చెప్పిన మంత్రం బాగా పనిచేసిందన్నమాట."

"పనిచేయుటమా. రైల్లో మందులాడి అజీర్ణ మాత్రల్లా అద్భుతంగా పనిజేస్తేను. నా వ్యాసం అచ్చయిందగ్గరనుంచీ వారం, వారం పత్రికనిండా చర్చలే. అందరూ నా ధైర్యాన్ని మెచ్చుకునేవాళ్లే."

"బహుశో అందాకా వచ్చిందన్నమాట."

"అవును. నాకే ఆశ్చర్యంగా ఉంది సుమా. ఇంత వరకూ నా వ్యాసాన్ని ఖండించే తమ్ముళ్లెవరికీ లేకపోయాయి. అందరూ నన్ను సమర్థిస్తూ, ఆ గజాననరావు కవిత్వాన్ని తూర్పారబట్టేవాళ్ళే."

"అయితే నీవు గజాననరావుమీద పడ్డావన్నమాట. సాహసమే."

"అవును మరి. 'సాహసే లక్ష్మీ' అన్నారుగదా పెద్దలు. మనకి డబ్బక్కర్లేదు గనుక 'సాహసే కీర్తి' అను కొన్నా. ఎటుతిరిగి ఎటు వస్తుందోనని మొదట కొంచెం భయపడ్డాననుకో! కాని, ఆ గజాననరావుగాడు చచ్చి స్వర్గానికెళ్ళి చాలాకాలమయిందిగా అందువల్ల యిప్పుడు నేనేం వ్రాసినా ఆయనలాగా సమాధానం చెప్పలేడని ఆలోచించే యిలా చేశాను. ఎలా ఉందంటావు."

"భేష్, మంచిపని చేశావు. కాని, ఆయన అభిమాను లుంటారు జాగ్రత్త."

"అవీ చూద్దాంలే! పద, అలా పోయి కాస్త కాఫీ త్రాగివద్దాం...అదుగో, ఈ వారం పత్రిక వచ్చినట్లుంది, ఈ వారం చర్చ ఎలాఉందో, చూద్దాం ఉండు తెస్తాను..."

"........."

ఇదిగో చూడు. నా వ్యాసాన్ని సమర్థిస్తూ ఈ వారం యిద్దరు ముగ్గురు ఉత్తరాలు వ్రాశారు.

"ఎప్పుడూ సమర్థనలే అయితే లాభం లేదు"

"అందాకా రానూ వచ్చింది చూడు, వీడెవడో నా వాదాన్ని ఖండిస్తూ రాసినట్టున్నాడు."

"అందాకా వచ్చిందీ...! అయితే చర్చ రసకందాయంలో పడిందన్నమాటే."

"ఆగవోయ్!... చూడు, వీడు ఒక్కొక్క పాయింటే తీసుకుని నా వాదాన్ని ఎలా ఖండిస్తున్నాడో."

"అదీ మంచిదే. ఆ ఖండనల్ని నీవు ముండనం చెయ్యొచ్చు. చర్చ మరికొంతకాలం సాగదియ్యొచ్చు."

"ఏం సాగదీయటమో. వీడెవడో ఉద్దండపిండం లాగున్నాడు. నా వ్యాసం మొత్తం ప్రతి ఖండనకీ వీలు లేకుండా ఖండించేశాడీ వెధవ."

"అంతబాగా రాశాడా! ఏదీ కొంచెం చదువు చూద్దాం"

"ఏం రాతిలెద్దూ వాడి మొహం. వీడికి మర్యాద ఏమీ తెలిసినట్టు లేదు 'గజరాజును చూసి శునకరాజు మొరగటం సహజమే. అందువల్ల గజరాజుకేం నష్టం...' అంటాడు వీడు."

"ఆఁ... అంత మాటా అన్నాడా?"

"ఆహా...! యీ చివర్న ఏం రాశాడో చూడు! 'పంది బురదనే గానీ పన్నీటిని మెచ్చనట్లు కొందరు ప్రబుద్ధులికి ఉత్తమ కవిత్వం రుచించదం'టాడు వీడు."

"ఫర్వాలేదు. నిన్నుద్దేశించి అనలేదుగా."

"అనకపోవడమేమిటి? ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తుంటేను."

"అయితే యింకేం. వాడి వాదాన్ని ఖండించి, వాడి ఖండనల్ని ముండనం చేస్తూ, తిరుగులేని జవాబు వ్రాసి యీ రోజే పోస్టు చేసెయ్."

"ఏం రాసేది!...వాడే తిరుగులేని జవాబు వ్రాశాడాయె. నాకేం తోచడంలేదు. అయినా వీడసలు నా వ్యాసం ఎందుకు చదవాలంట...చదివినా జవాబెందుకు వ్రాయాలంట? ... వ్రాసినా, యీ పత్రిక వాడెందుకు వెయ్యాలంట?..."

"శాంతించు. అలా వెళ్ళి కాస్త వేడివేడి కాఫీ త్రాగివద్దాం పద. యీలోగా ఏదన్నా ఐడియా తట్టకపోదు."

"ఏం ఐడియాలో. వీటితో యింతకు ముందేమన్నా పేరుంటే అది కాస్తా ఊడ్చుకుపోయింది."